

Referat: Læringsmiljøkonferansen 03.02.2026

Tilstede:

Jacob H. Engemoen, Oline Manset-Wærling (elevrepresentanter)

Kristin Temmen, Erlend Dreyer Larsen (foreldrerrepresentanter)

Bjørn Jarle Rødberg Larsen (politisk representant)

Reidar Søberg, Hege Midthun, Annika L. Arnesen (representanter ansatte)

Kjersti Skirbekk, rektor

Referent: annika L. arnesen

Innlegg «Uønsket språkbruk i skolen» fra Dembra, Nansens fredssenter

Ikke et program for å få voksne og barn til å slutte med uønsket språkbruk, men slutte med uønsket språkbruk som skaper skillelinjer mellom mennesker i samfunnet (kropp, seksualitet, bakgrunn) – språk som markerer et skille mellom oss og dem.

Dembra jobber for å skape fellesskap som gir rom til å være den man er og tre viktige kjernebegrep for dette er:

1. Forebygging, ikke bare reaksjon
2. Hele skolen bidrar, ikke bare den enkelte lærer OG elevmedvirkning
3. Profesjonsforståelse/profesjonelt handlingsrom

Man bør bli enige i fellesskap og trekke i samme retning – *hva er det som er greit og hva er ikke?*

Hva er konsekvenser av uønsket språkbruk?

Språk og demokrati – språket former hvem som tør å delta. Sterkere fellesskap fremmer demokrati. Les mer på dembra.no

Dialogspillet

Gruppen spiller «dialogspillet» som styres av elevrepresentantene. Det leses opp påstander og gruppen skal på tur diskutere og si seg *enig*, *deltvis enig* eller *uenig* i påstanden. Det skal ventes med å diskutere tiltak.

Påstand: Det er greit å kommentere andres utseende hvis det er ment som et kompliment

Gruppen er delvis enig. Det er hyggelig å gi komplimenter og man må ikke være redd for å si positive meldinger til andre, men man skal være forsiktig og veie sine ord om blant annet andres utseende.

Påstand: «Det er greit å tulle med venner på en måte man ikke kan tulle med andre»

Ulike meninger i gruppen. Man tåler ofte litt mer av dem man er nær og kjenner godt, men kan på en annen side skape utenforskap dersom man tuller mye med dem man er ofte sammen med. Det kan være vanskelig for voksne å gripe inn og skille mellom hvem som er gode venner og ikke. Viktig at man tenker seg godt om – tåler virkelig alle denne språkbruken? Man bør skape gode vaner og felles forståelse for hvordan man er sammen.

Påstand: «Det er greit å si hva du vil, så lenge det er på kjødd»

Gruppen er uenig i påstanden. Må kunne tulle med hverandre, men ikke bruke som en unnskyldning for å være ufine mot hverandre.

Påstand: «Man bør alltid si ifra dersom andre bruker ord som oppleves sårende»

Det kan være vanskelig for barn og unge å si ifra. Viktig å skape kultur i fellesskapet for å kunne si ifra på vegne av seg selv, men også på vegne av andre. Uten denne kulturen kan det være vanskelig å si ifra om man er såret og derimot står igjen med opplevelsen av å være sårbar.

Hvis man sier ifra, kan man snakke sammen og ordne opp. Lære barn om hva ord betyr og kunne skape forståelse om at ord kan være sårende for noen og ikke andre. Kan synliggjøre om det blir sagt ofte, slik at man kan nøste opp i når dette faktisk er mobbing.

Hvordan sier man fra? Sier vi alltid i fra til voksne, eller kan vi lære å si ifra selv at vi opplever noe ugreit og unngå å lage en stor sak. Ikke skape sladrekultur hvor det ikke er snakk om å «ta» den som sier/gjør noe, fremfor å faktisk uttrykke at man føler seg såret. Hva skal lærere gi oppmerksomhet på og ikke? Hvem skal få oppmerksomheten?

Påstand: «Stygg språkbruk på nett er verre enn stygg språkbruk ansikt til ansikt»

Gruppen har ulike synspunkter og stiller seg på både delvis enig og uenig. Det argumenteres for at det kan være begge veier, uavhengig av relasjon og situasjon.

Opplever nok verre der og da hva som blir sagt direkte ansikt til ansikt, men at det som blir sagt på nettet ofte kan være styggere. Man slipper å forholde seg til reaksjoner dersom man skriver noe stygt på nett. Et eksempel på dette er stygge kommentarer fra voksne i kommentarfelt på internett.

Kommentarer på nettet blir værende der, mennesker henger seg opp i det og prøver å tolke det, leser det igjen og igjen. Det er også usikkert om alle barn forteller foreldrene sine om stygg språkbruk på internett.

På en annen side kan kommentarer som blir sagt ansikt til ansikt være ting man «virkelig» mener siden terskelen for å si det kanskje er høyere.

Oppfølgingsspørsmål til elevrepresentantene i samarbeidsutvalget:

Hva slags språkbruk opplever elever mest av?

Stygge ord i vanlige setninger, f.eks. hvis man slår seg.

Ofte brukes ord som «homo» og stygge kallenavn.

Språkkampanjen hjalp – kanskje den kan tas opp igjen, men med en annen vri?

Hjelper når elevrådet er involvert – fremfor da det blir pålagt fra lærerne og skoleledelsen.

Tiltak og fremoverblikk

Hva er utfordringen på Hanstad?

Språkbruk

Hva vil vi ha mer av?

- En kultur hvor alle vil hverandre vel
- Fokus på god språkbruk
- Dyrke mangfold – heie frem at vi er ulike
- Mer «vi»-følelse, de fleste forstår at vi har regler og normer, men gjelder det meg?
- Mindre «Jammen mitt barn...»-kultur blant foreldre
- Samarbeid og heie på hverandre, lagfølelse
- Opplive at alle sier «hei» til deg hver dag, inkludering («Hei-kampanje»)
- Ros og positiv feedback
- Skape arena hvor de voksne ikke bare har tilsyn, men er mer med, og hvor barn på tvers av trinn kan leke sammen
- Videreutvikle fadderordningen til flere trinn
- Vennskapsuke – natursti med blandede grupper på tvers av trinnene, halv dag hver måned, jevnlig og lavterskel fremfor store planer
- Kanonballturnering på tvers av trinn
- Kan man tenke litt større og arrangere «fritidsaktiviteter» etter skoletid med valg av ulike aktiviteter (mat, friluftsliv, førstehjelp, modellfly, drama osv.)? Foreldre og noen ansatte og andre fra lokalsamfunnet driver med det. Kan også skje i løpet av skolehverdagen. Møter andre elever som har like interesser. Fremme inkluderende fellesskap. Kan ha et felles arrangement til slutt hvor gruppene kan vise frem resultatene av dette. Dette tas med videre i FAU.
- Utsmykking av skolen – skape fellesskap ved at det oppleves fint på skolen.
- Hyttefest småtrinn, sang og sketsjer osv. Husfest mellomtrinnet. Skaper samhold på tvers av trinn. Mat og kaker. Foreldre blir også integrert og tilknyttet til dette. Lagfølelse man opplever i klassen ved oppsetting av skuespill f.eks. Rose hverandre dersom noen tørr å snakke i mikrofon osv. Bruke foreldre til å bake, sy kostymer osv.
- Trivselsledere – heve statusen deres.

Oppsummering

Hverdagen er viktigst, for å sette kultur. Frem til sommerferien skal vi jobbe med:

- Trivselsledere, trenger å fornyes og heve statusen. TL kommer rundt i klassene for å snakke om hvorfor det er viktig å ha TL og fortelle om aktivitetstilbudet. Lage spørreundersøkelser på skolen om ønskede aktiviteter blant elevene. Arrangere felles turneringer.
- «Hei-kampanje», gjerne med navn, alle deltar, trekke inn foreldre som gode forbilder.
- Samarbeid på tvers av alle trinn, en gang i måneden (mars, april, mai, juni) – elevrådet må bidra (skape større VI-følelse og bli bedre kjent med hverandre), evaluere på slutten av skoleåret og evt. videreutvikle dette til neste skoleår.

Disse tiltakene tas opp igjen ved neste møte i samarbeidsutvalget 19.03 kl. 08:30